

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. van der Hoek
Auteur Mevr. EM van der Kooij
Telefoon 0235115509 E-mail: emvanderkooij@haarlem.nl
SZ/ Reg.nr. 2011/444368
Bijlagen kopiëren: A
B & W-vergadering van 17 januari 2012

Onderwerp

Uitvoeringsnota aanpak huiselijk geweld 2012

DOEL: Besluiten

Het college van B&W van de gemeente Haarlem is bevoegd te besluiten over de uitvoeringsnota huiselijk geweld 2012 inclusief subsidieverlening 2012 op basis van de Algemene Subsidieverordening.

B&W

1. Het college besluit met de uitvoeringsnota aanpak huiselijk geweld 2012 in te stemmen.
2. Het college besluit in te stemmen met:
 - de subsidieverlening aan Kontext voor uitvoering van het Steunpunt Huiselijk Geweld en uitvoering Wet tijdelijk huisverbod, kosten € 770.535,=
 - de subsidieverlening aan Blijf groep voor uitvoering van de vrouwenopvang, kosten € 1.566.595,=
 - het verbeteren van de ketensamenwerking, de investering in preventie, bewustwording en vroegsignalering en uitvoering huisverbod, kosten € 468.400,=
3. De totale kosten van het besluit bedragen € 2.805.530,= en worden gedekt uit programma 3, waarvan € 385.000,= wordt onttrokken uit de specifieke uitkering Vrouwenopvang 2010 en € 164.000,= uit de DU aanpak ouderen mishandeling 2011. Deze zullen worden verwerkt bij de eerste bestuursrapportage 2012.
4. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Samenleving.

Collegebesluit

Onderwerp: Uitvoeringsnota aanpak huiselijk geweld 2012

Reg. Nummer: 2011/444368

1. Inleiding

De gemeenteraad van Haarlem heeft op 3 september 2009 de Implementatienota beleid huiselijk geweld 2009-2012 in de Veiligheidsregio Kennemerland vastgesteld met het verzoek om een actieprogramma huiselijk geweld op te stellen. In de Implementatienota beleid huiselijk geweld staat dat huiselijk geweld de meest voorkomende vorm van geweld is. Ook al speelt dit geweld zich af in de privé-sfeer, de overheid neemt de verantwoordelijkheid voor de preventie en de aanpak van het probleem. Dit is het uitgangspunt van de gemeente Haarlem en van de Veiligheidsregio Kennemerland.

In bijgaande Uitvoeringsnota huiselijk geweld 2012 worden voorstellen gedaan voor de uitvoering van het regionale beleid huiselijk geweld en subsidieverlening in 2012.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit met de uitvoeringsnota aanpak huiselijk geweld 2012 in te stemmen.
2. Het college besluit in te stemmen met:
 - de subsidieverlening aan Kontext voor uitvoering van het Steunpunt Huiselijk Geweld en uitvoering Wet tijdelijk huisverbod, kosten € 770.535,=
 - de subsidieverlening aan Blijf groep voor uitvoering van de vrouwenopvang, kosten € 1.566.595,=
 - het verbeteren van de ketensamenwerking, de investering in preventie, bewustwording en vroegsignalering en uitvoering huisverbod, kosten € 468.400,=
3. De totale kosten van het besluit bedragen € 2.805.530,= en worden gedekt uit programma 3, waarvan € 385.000,= wordt onttrokken uit de specifieke uitkering Vrouwenopvang 2010 en € 164.000,= uit de DU aanpak ouderenmishandeling 2011. Deze zullen worden verwerkt bij de eerste bestuursrapportage 2012.
4. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is om huiselijk geweld te voorkomen en, als het zich toch voordoet, direct in te grijpen om het geweld te stoppen.

4. Argumenten

Voorkomen is beter dan genezen

We investeren ook in 2012 intensief in preventieactiviteiten. Ten eerste omdat huiselijk geweld op zichzelf niet acceptabel is en zo veel mogelijk moet worden voorkomen. Ten tweede omdat de problematiek een patroon van herhaling in zich heeft. Kinderen die deel uit maken van een gezin waarin geweld een rol speelt, zullen zelf ook eerder in een geweldadige relatie terecht komen als slachtoffer of als pleger. Tenslotte leidt huiselijk geweld tot zeer ongewenste maatschappelijke gevolgen. Het voorkomen of zo snel mogelijk wegnemen van kindermishandeling of huiselijk geweld in een gezin betaalt zich terug.

Huiselijk geweld is niet acceptabel en moet worden aangepakt

Huiselijk geweld heeft niet alleen schadelijke gevolgen voor slachtoffers, maar voor de samenleving als geheel. Het probleem kenmerkt zich door geweld in afhankelijkheidsrelaties en is met schaamte beladen waardoor het zich vaak uit het zicht afspeelt. We pakken het probleem aan door te investeren in bewustwording, het vroeger naar buiten krijgen van vermoedens zodat kan worden ingegrepen en hulp geboden kan worden en door profilering van het Steunpunt Huiselijk Geweld als voorportaal in de aanpak van huiselijk geweld en ketensamenwerking.

Regie is benodigd

Geen enkele organisatie kan huiselijk geweld alleen aanpakken. Samenwerking door verschillende organisaties zoals politie, openbaar ministerie, steunpunt huiselijk geweld maar ook de Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ)-instellingen, verslavingszorg, maatschappelijk werk en vrouwenopvang is noodzakelijk om het probleem aan te pakken. De aanpak van huiselijk geweld gebeurt vanuit verschillende disciplines gericht op alle personen behorend tot een gezinssysteem. De gemeente voert de regie over de (keten)aanpak van huiselijk geweld.

5. Financiële paragraaf

De kosten van het besluit worden gedekt uit de begroting programma 3:

- voor € 2.103.462,= euro uit de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang 2012 (kostenplaats 2381-4756-1100 en 2381-4669-1300);
- voor € 385.000,= euro uit de balanspost 28.1951.583 huiselijk geweld (vanuit Specifieke Uitkering vrouwenopvang 2010)
- voor € 153.068,= uit ondersteunende begeleiding psychosociaal (nota "Samen leven in Haarlem: begeleiding van Haarlemmers met een beperking en kwetsbare Haarlemmers" 2011/118524: productnummer 030201, kostenplaats 2346-4756-1400)

Het budget ouderenmishandeling uit de september circulaire 2011 is bij de tweede bestuursrapportage 2011 toegevoegd aan de reserve budgetoverheveling, zodat de middelen in 2012 kunnen worden besteed. Bij de eerste bestuursrapportage 2012 wordt verzocht om deze middelen ad. € 164.000,= te onttrekken uit de reserve budgetoverheveling (zie begrotingswijziging).

6. Kanttekeningen

Regionale bijdrage en ontwikkelingen per 2012

In 2012 vindt op het terrein van huiselijk geweld een bezuiniging van € 52.000 op de gemeentebegroting van Haarlem plaats. Dit bedrag was bestemd als Haarlemse bijdrage aan het regionale beleid huiselijk geweld. Om niet te snijden in de structurele voorzieningen, heeft de gemeente Haarlem besloten om te bezuinigen in de vrije ruimte (minste pijn) namelijk op het gebied van preventie, vroegsignalering en bewustwording. Voor 2012 zijn vanwege deze bezuiniging voor de regiogemeenten geen bijdragen geraamd. Vanwege het restant van de specifieke uitkering uit 2010 kunnen de activiteiten van preventie, bewustwording en vroegsignalering in 2012 nog uitgevoerd worden. Dit heeft als gevolg dat er bij de voorbereiding van de uitvoeringsnota 2013 aan de hand van de dan beschikbare middelen de inzet zal moeten worden bepaald.

Ontvlechting gemeente Castricum uit regio van centrumgemeente Haarlem

De gemeente Castricum heeft bij het Rijk een verzoek gedaan om uit te treden uit de regio horend bij centrumgemeente voor Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang Haarlem en toe te treden tot de regio horend bij centrumgemeente Alkmaar. Voor vrouwenopvang betekent deze uittreding dat de gemeente Haarlem een lager bedrag aan decentralisatie-uitkering zou ontvangen ad € 94.112,=. Uit het overleg met de gemeenten Alkmaar en Castricum is nog geen overeenstemming voortgekomen.

7. Uitvoering

De uitvoering van het beleidsterrein huiselijk geweld in 2012 ziet er als volgt uit:

- 1 Het SHG Kennemerland uitgevoerd door Kontext, SMD en Meerwaarde geeft informatie, advies en voorlichting, verzorgt vraagverheldering, organiseert drie casuïstiekoverleggen in de regio Kennemerland, verzorgt de procescoördinatie van het hulpverleningsproces en verzorgt registratie van alle gevallen huiselijk geweld. In 2012 verzorgt het Steunpunt de uitvoering van het crisis- en casemanagement in het geval van opgelegde Tijdelijk Huisverboden.
- 2 Blijf Groep verzorgt 26 plekken vrouwenopvang plus 1 noodbed
- 3 In 2012 worden nadere samenwerkings- en resultaatafspraken gemaakt tussen de strafrecht- en zorgketenpartners huiselijk geweld.
- 4 In 2012 worden de trainingen deskundigheidsbevordering huiselijk geweld/kindermishandeling gecontinueerd voor professionals die in aanraking kunnen komen met vermoedens van kindermishandeling en huiselijk geweld (regionale ambitie).

- 5 In 2012 wordt het netwerk van aandachtfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling verder uitgebouwd. Dit netwerk vervult een rol in de beleidsvoorbereiding voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. De gemeente faciliteert organisaties bij het implementeren van de Wet meldcode huiselijk geweld/kindermishandeling. Dit in samenwerking met het Steunpunt Huiselijk Geweld Kennemerland nieuwe stijl en Bureaus Jeugdzorg.

8. Bijlagen

Uitvoeringsnota aanpak huiselijk geweld 2012

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Uitvoeringsnota aanpak huiselijk geweld 2012

(Bijlage A)

Opgesteld door:

Gemeente Haarlem
Stadzaken / Afdeling Wonen, Welzijn, Gezondheid en Zorg
Beleidsadviseur huiselijk geweld: Lizzy van der Kooij
Datum: 2 januari 2012
Versie: definitief

**HOU HET NIET
VOOR JE.**

meldhuiselijkgeweld.nu

1. Inleiding

De tien gemeenten in de veiligheidsregio Kennemerland hebben in 2009 een meerjarig beleid (2009/98109) vastgesteld om de aanpak van huiselijk geweld te verbeteren. Huiselijk geweld is niet acceptabel. Daarom willen de gemeenten dit effectief bestrijden met een integrale, regionale en systeemgerichte aanpak. Haarlem is centrumgemeente in de regionale samenwerking. Bloemendaal, Beverwijk, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort hebben als regiogemeenten een eigen rol, met name in bewustwording, preventie en signalering.

De doelstellingen van het meerjarig beleid van de gemeenten zijn er vooral op gericht om de ketenaanpak van huiselijk geweld verder te verbeteren en samenwerking te optimaliseren. Hiertoe zijn verschillende ambities opgesteld die in de periode van 2009 t/m 2012 gerealiseerd dienen te worden. In deze uitvoeringsnota gaan we eerst in op de stand van zaken van de ambities eind 2011 en vervolgens de toelichting van plannen voor uitvoering 2012.

In de bijlagen zijn verder opgenomen:

1. Stand van zaken ambities meerjarig beleid
2. Basisfuncties Steunpunt Huiselijk Geweld
3. Subsidieaanvraag Kontext voor het SHG Kennemerland nieuwe stijl van 2012 (conform uitgangspunten besluitvorming offerteaanvraag SHG nieuwe stijl 2010/395511)
4. Subsidieaanvraag Blijf Groep voor vrouwenopvang 2012

2. Stand van zaken uitvoering 2011

Dit hoofdstuk geeft een korte stand van zaken weer van de vastgestelde ambities. De uitgebreidere toelichting per ambitie vindt u in bijlage I. De gemeente Haarlem heeft als centrumgemeente vrouwenopvang/huiselijk geweld een subsidierelatie met twee instellingen. Het betreft de voorziening van het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) Kennemerland (in 2011 uitgevoerd door Maatschappelijk werk – Kontext, SMD en Meerwaarde) en vrouwenopvang (in 2011 uitgevoerd door Blijf Groep). Crisisinterventie en casemanagement in het kader van de uitvoering Wet tijdelijk huisverbod is in de eerste helft van 2011 uitgevoerd door de GGD en in de tweede helft door het SHG nieuwe stijl.

De belangrijkste conclusies van de aanpak tot nu toe zijn dat:

- de versterking van het Steunpunt Huiselijk Geweld Kennemerland gerealiseerd is door de uitbreiding van de professionele bemensing, door de gegevensuitwisseling met de politie, door het vormen van de link tussen strafrecht- en zorgketen en door het uitvoeren van crisis- en casemanagement in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod per 1 juli 2011. Het SHG is het voorportaal in de aanpak van huiselijk geweld. In de campagne maar ook in de deskundigheidsbevordering van beroepsgroepen wordt de positie van het Steunpunt als laagdrempelige voorziening en als meldpunt in het kader van de Wet meldcode verder naar voren gebracht.
- De ketensamenwerking is verbeterd enerzijds doordat alle partijen een convenant hebben afgesloten en anderzijds doordat er afspraken zijn gemaakt tussen de regiogemeenten en de uitvoeringsinstellingen en tussen de instellingen onderling. In 2011 voert Bureau Beke een onderzoek uit naar de ketensamenwerking en naar klanttevredenheid. Verbeterpunten zullen in 2012 verder uitgevoerd worden.
- Er veel geïnvesteerd is op gebied van preventie (voorlichtingsprojecten voor tieners en over eerge relateerd geweld), bewustwording (dmv de campagne die het eerste kwartaal 2011 van start ging) en deskundigheidsbevordering dmv praktijkbezoeken van huisartsen over kindermishandeling/huiselijk geweld en het trainen van professionals (verwijzers) op hetzelfde gebied.
- De uitvoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod nog wat achter loopt bij de oorspronkelijke verwachting, zie paragraaf 2.1
- De voorgenomen ambitie om vrouwenopvang te versterken door middel van uitbreiding van het aantal plekken ten behoeve van de regio en de vereenvoudiging van de toegang vrouwenopvang is gedeeltelijk gerealiseerd. Door verschillende ontwikkelingen is de ambitie om het aantal plekken uit te breiden in een ander licht komen te staan. In paragraaf 2.1 wordt de discussie over de toekomst van vrouwenopvang verder toegelicht.

2.1 Stand van zaken ambities meerjarig beleid

Een groot aantal ambities is gerealiseerd, een aantal is nog in uitvoering en een tweetal ambities is nog niet gerealiseerd en behoeft een toelichting.

Het gaat hierbij om:

- Uitbreiding van het aantal (preventieve) huisverboden
- Oplossing van het knelpunt van de bezettingsgraad vrouwenopvang (uitbreiding aantal plekken en huisvestingsproblematiek)

A) Uitbreiding van het aantal huisverboden

De regio maar ook de landelijke overheid is onder de indruk van het instrument huisverbod. Het huisverbod biedt een time-out in een geval van huiselijk geweld, heel snel na het plaatsvinden van de crisis/escalatie. Mensen zijn dan vaak nog onder de indruk van het gebeurde en zijn sneller bereid hulpverlening te accepteren. Het instrument vergt wel een flinke tijdsinvestering van alle betrokkenen.

In het regionale beleid is de ambitie uitgesproken om het aantal (preventief) opgelegde huisverboden uit te breiden. Het aantal opgelegde huisverboden (zowel preventief als samenloop¹) liep vanaf snel na de invoering in 2009 tot en met de eerste helft 2011 achter bij de verwachting. Het instrument huisverbod wordt ingezet door de politie. Door onder andere een wijziging in de piketregeling van de met het huisverbod belaste hulpofficieren van justitie bij de politie is de verwachting dat het aantal opgelegde huisverboden verder stijgt. In juni, juli en augustus 2011 was deze lijn al zichtbaar. Als gevolg van het niet uitbreiden van het aantal huisverboden, is het hiervoor gereserveerde bedrag niet aangewend.

Staatssecretaris Teeven heeft alle burgemeesters op 20 juli 2011 een brief gestuurd over de Wet tijdelijk huisverbod. Hij brengt hierin punten onder de aandacht van de burgemeesters over het functioneren van de Wet zoals het meer preventief opleggen van het huisverbod, ook opleggen in geval van kindermishandeling, handhaving etc. De VNG heeft al op de brief gereageerd met de opmerking dat er geen aandacht aan de financiering van de Wet wordt besteed terwijl dit toch vanaf het begin onderwerp van discussie is geweest. Dit wringt eens te meer nu de Minister in de brief wel oproept om de inzet van het middelen te bevorderen in preventieve zin en in gevallen van kindermishandeling. In Kennemerland zouden we ook graag het huisverbod meer preventief in willen zetten. Nu zien we helaas veel heftige, complexe cases waarbij soms ook de vraag rijst waarom bepaalde dingen niet strafrechtelijk opgepakt worden. Gemeente Haarlem bereidt in overleg met de regiogemeenten, politie en Steunpunt Huiselijk geweld een voorstel aan de burgemeesters voor over de uitbreiding van de inzet van het huisverbod (preventief en in geval van kindermishandeling).

¹ Samenloop duidt op het samenlopen van het bestuursrechtelijke traject van het huisverbod met een strafrechtelijk traject.

B) Oplossing van het knelpunt van de bezettingsgraad vrouwenopvang

De hoge bezettingsgraad in de vrouwenopvang is al enige tijd onderwerp van gesprek. De vraag is vele malen groter dan het aanbod. In het beleid is aangegeven dit knelpunt op te lossen door het aantal plekken uit te breiden. In de loop van 2011 is het aanbod met 1 plek uitgebreid. Daarnaast is ingezet op een aantal korte termijnoplossingen:

- overleg met gemeente en woningbouwcorporaties om aantal contingenten te vergroten (vergroten uitstroom/doorstroom)
- uitbreiding aantal aansluitingen AWARE ("noodknop") waardoor mensen thuis kunnen blijven wonen (minder instroom);
- extra aandacht voor risicotaxatie: alleen residentieel opnemen als er echt gevaar is dat niet ambulantly opgelost kan worden (minder instroom).

Ten aanzien van de voorgenomen ambitie om op lange termijn het aantal plekken vrouwenopvang uit te breiden, spelen een aantal factoren een rol.

- Zo voldoet de opvanglocatie in IJmond eigenlijk niet meer aan de eisen die we aan opvang stellen. De opvanglocatie is verouderd en de vrouwen en vaak aanwezige kinderen hebben weinig tot geen privacy.
- Het landelijke tekort aan opvangplaatsen kan niet opgelost worden door het treffen van maatregelen alleen in Kennemerland. Wel kan vanuit onze regio een bijdrage geleverd worden aan het verminderen van het tekort. De capaciteit kan alleen worden verbeterd als de mogelijkheden om uit te stromen in voldoende mate aanwezig zijn. Hierdoor wordt de doorlooptijd in de opvang verkort en kunnen op jaarbasis meer vrouwen en kinderen opgevangen worden.
- Vrouwenopvang heeft volgens Judith Wolff² drie functies: asielfunctie (bescherming tegen geweld), herstelfunctie (rust en hervinden eigen kracht) en transitiefunctie (overgang naar een zelfstandig en veilig bestaan). De crisisopvang in het Oranjehuis in Alkmaar vervult met name de herstelfunctie. In de crisisopvang worden vrouwen en kinderen kort (ca 6 weken) opgevangen en wordt de situatie en problematiek in kaart gebracht en een hulpverleningsplan opgesteld. Waar mogelijk wordt hierbij ook de plegger van het geweld betrokken. Vanuit de crisisopvang keren deze vrouwen soms terug naar huis of stromen uit een andere woning vaak met hulp vanuit ketenpartners of door naar een vervolgvoorziening. De gemeente Haarlem vindt crisisopvang een goede stap in de ketenbenadering van huiselijk geweld en opvang. De nieuw gerealiseerde crisisopvang is kortdurend en intensief waardoor op jaarbasis meer cliënten worden geholpen. De crisisopvang vervult een selectiefunctie ten aanzien van de vrouwen die nog verdere residentiele opvang nodig hebben.
- De ontwikkeling van het scheiden van wonen en zorg, vanuit het financiële perspectief dat residentiele opvang relatief duur is en je wellicht toe moet naar een andere manier van opvang en hulpverlening. In de vrouwenopvang speelt deze ontwikkeling ook maar vanuit een andere invalshoek, namelijk dat een situatie waarbij hulpverlening en elementen rondom huisvesting door elkaar lopen, niet effectief is³
- Het concept van de kanteling en het meer uitgaan van de eigen kracht van mensen en hun sociale steunsystemen en het niet af- of overnemen van de regie van het individu.
- De ontwikkeling van het huisverbod en de wens om het aantal preventieve huisverboden uit te breiden speelt ook een rol in de discussie over vrouwenopvang. Bij het huisverbod plaats je immers de agressor uit huis en niet het slachtoffer en mogelijk aanwezige kinderen. Het is hierbij wel de vraag of het om dezelfde doelgroep gaat. Tot nu toe lijkt het er op dat het huisverbod vooral ingezet wordt bij een nieuwe groep pleggers/slachtoffers van huiselijk geweld. De druk op de vrouwenopvang is door de komst van de maatregel van het huisverbod niet minder geworden.

Deze ontwikkelingen kun je niet los van elkaar zien en hebben ervoor gezorgd dat er een discussie ontstaat over de ambitie om het aantal plaatsen vrouwenopvang uit te breiden. Het is goed om een pas

² UMC St. Radboud, Nijmegen: onderzoek Maat en Baat in de vrouwenopvang (2006/2007)

³ UMC St. Radboud, Nijmegen: onderzoek Maat en Baat in de vrouwenopvang (2006/2007)

op de plaats te maken en eerst te onderzoeken en uit te werken welke invloed deze ontwikkelingen hebben op de gemeentelijke visie op opvang en ook de visie van Blijf Groep.

In 2011 heeft de gemeente Blijf Groep gevraagd een plan van aanpak gevraagd waarin hun visie op opvang, randvoorwaarden en gewenste situatie verwerkt is. Als gevolg van de discussie over opvang en uitbreiding van het aantal plaatsen, is het gereserveerde bedrag niet volledig tot uitgave gekomen in 2011.

3. Uitvoering 2012

3.1 Prestatieafspraken Steunpunt Huiselijk Geweld Kennemerland 2012 (ambitie 1 t/m 4)
Het Steunpunt Huiselijk Geweld wordt in de regio Kennemerland vormgegeven door Kontext, Socius en MeerWaarde.

Uitvoering van basisfuncties: voortzetting prestaties 2011 (meer informatie, zie bijlage II)
Voor meer informatie over de basisfuncties, zie bijlage

Uitvoering van crisisinterventie/casemanagement in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod:
voortzetting prestaties 2de helft 2011

Uitvoering van de Wet meldcode huiselijk geweld/kindermishandeling

Binnen het ministerie van VWS is een wetsvoorstel voorbereid waarin een meldcode verplicht wordt gesteld. Inwerkingtreding van de Wet is steeds uitgesteld en zal naar verwachting plaatsvinden medio 2012. De strekking van dat wetsvoorstel is in het kort: iedere organisatie waar professionals werken die met kindermishandeling of huiselijk geweld te maken kunnen krijgen, heeft de wettelijke plicht beleid te ontwikkelen hoe medewerkers met vermoedens om kunnen of moeten gaan. Naar schatting gaat dit in de praktijk ongeveer om een miljoen professionals. In de meldcode is een stappenplan opgenomen dat de professional moet doorlopen, zodra hij of zij een vermoeden heeft van kindermishandeling of huiselijk geweld. Laatste stap is om een melding te doen: voor kindermishandeling bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en voor huiselijk geweld bij het Steunpunt Huiselijk Geweld. Met de komst van de Wet meldcode wordt het Steunpunt een formeel meldpunt. De Wet verplicht AMK en SHG om met elkaar af te stemmen en om afspraken te maken over opvolging van de meldingen.

Werkplan ‘ouderen in veilige handen’

Het Steunpunt Huiselijk Geweld is een frontoffice voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. De aanpak van ouderenmishandeling wordt verder in de ketenaanpak georganiseerd. Het Steunpunt Huiselijk Geweld heeft drie aandachtsfunctionarissen ouderenmishandeling voor de drie subregio's van het werkgebied, te weten Midden-Kennemerland, Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer. Deze aandachtsfunctionarissen organiseren en zitten de consultatienetwerken ouderenmishandeling voor, geven voorlichtingen over het onderwerp en treden naar buiten op als ambassadeur. Zij zijn voor ketenpartners laagdrempelig bereikbaar, voor consultatie en advies en zij zullen trajecten crisisinterventie en casemanagement gaan uitvoeren. In geval van een acute situatie zijn zij veelal degenen die een eerste inschatting van de ernst van de situatie maken, zo nodig crisisinterventie kunnen uitvoeren en nadat overzicht over alle aspecten van de situatie is verkregen een plan van aanpak opstellen en waar gewenst, mogelijk en noodzakelijk in samenwerking met ketenpartners de situatie van de oudere veilig maken en zorg- en hulpverlening op gang brengen. Deze trajecten worden conform de werkwijze van het Steunpunt gedurende een periode gemonitord en zullen ook in de consultatienetwerken nog enige tijd na effectieve interventies gevolgd worden.

De kosten voor totale uitvoering van het Steunpunt Huiselijk Geweld zijn structureel en bedragen voor 2012 € 770.535,=

3.2 Wet tijdelijk huisverbod

Naast de kosten voor crisisinterventie en casemanagement zijn er kosten verbonden aan de hulpverlening die volgt vanuit de Reclassering na oplegging van een huisverbod. Reclassering Nederland heeft een rol in de aanpak van huiselijk geweld met name binnen het strafrechtelijke traject en biedt in het kader van het huisverbod (en gefinancierd door de gemeente) een terugvalpreventieprogramma aan de uithuisgeplaatste.

Deze kosten zijn structureel en bedragen voor 2012 € 40.000,=

Uitbreiding van het aantal huisverboden (ambitie 5)

De ambitie om het aantal op te leggen huisverboden te vergroten is ook in 2011 niet gerealiseerd. De politie heeft geconstateerd dat er niet altijd gestart werd met het instrument huisverbod in gevallen dat dit wel mogelijk of gewenst zou zijn. Na deze constatering is de werkwijze dusdanig aangepast dat het instrument huisverbod vaker ingezet wordt.

Los van deze ontwikkeling bestaat bij sommige gemeenten en ook bij het Rijk de wens om het huisverbod vaker preventief in te zetten en minder samen te laten lopen met strafrecht. Met de begeleidingscommissie huisverbod bestaande uit een vertegenwoordiging van gemeenten, Steunpunt Huiselijk Geweld, politie en soms Reclassering wordt hierover in 2012 een voorstel voorbereid.

3.3 Prestatieafspraken Vrouwenopvang 2012 (ambitie 6 t/m 9)

Blijf Groep biedt opvang en begeleiding van vrouwen en hun kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld: het gaat om de exploitatie van 12 units in Haarlem, 14 units in IJmond en 1 unit noodbedvoorziening in Alkmaar.

Daarnaast maakt het programma Critical Time Intervention (CTI) onderdeel uit van het aanbod. CTI is een begeleidingsprogramma voor vrouwen na de opvang en heeft als doel te voorkomen dat cliënten na een verblijf in de opvang terugvallen.

Tenslotte wordt het persoonlijke beveiligingssysteem (noodknop) Aware aangeboden in de hele regio Kennemerland. Dit beveiligingssysteem is bedoeld voor vrouwen die weer zelfstandig gaan wonen na verblijf in de vrouwenopvang of voor vrouwen die in hun woning blijven maar ernstig bedreigd worden door hun (ex-)partner. Door middel van een aansluiting op dit beveiligingssysteem kunnen vrouwen een beroep doen op de politie als zij aangevallen of bedreigd worden.

Voorheen konden vrouwenopvanginstellingen gebruik maken van een open-einde-regeling van VWS voor het inhuren van tolken. VWS heeft deze regeling gedecentraliseerd naar de centrumgemeenten vrouwenopvang. De gemeente stelt voor het gebruik van tolkendiensten in 2012 een bedrag van € 33.660 beschikbaar aan Blijf Groep.

De totale kosten voor uitvoering van bovenstaande prestaties door Blijf Groep zijn structureel en bedragen voor 2012 € 1.566.595,-

Zoals in paragraaf 2.1 al gemeld is de ambitie om het aantal plekken vrouwenopvang uit te breiden door een aantal ontwikkelingen in een ander licht komen te staan. In 2012 wordt verder gewerkt aan de analyse van het knelpunt van de bezettingsgraad, de visie op opvang en een plan van aanpak.

Sinds medio 2011 biedt Blijf Groep met het nieuwe Oranje Huis in Alkmaar crisisopvang, begeleid wonen en noodbedden. Met name de crisisopvang is een nieuw element in het aanbod. De gemeenten Haarlem en Zaanstad ondersteunen het concept van de crisisopvang als belangrijke stap in de ketenaanpak van huiselijk geweld en vrouwenopvang en reserveren voor 2012 een bedrag van € 60.000,= ten behoeve van crisisopvang in Alkmaar.

De gemeenten Alkmaar, Haarlem en Zaanstad stellen de voorwaarden dat:

- Blijf Groep in het eerste kwartaal 2012 inzicht geeft in de kosten (en de verschillen) van de verschillende vormen van opvang, die in onze regio's worden aangeboden,
- Gemeenten en Blijf Groep het concept voor ketenaanpak huiselijk geweld en opvang vanaf 2013 op beleidsniveau nader uitgewerkt hebben
- binnen de crisisopvang met name cliënten vanuit Kennemerland, Noord-Kennemerland en Zaanstreek Waterland worden opgevangen.

3.4 Verbeteren ketenaanpak en samenwerking (ambitie 10, 11 en 15) (incidentele kosten)

Voor de verdere versterking van de ketenaanpak huiselijk geweld stelt de stuurgroep zorgketen huiselijk geweld in 2012 de volgende uit te werken uitvoeringsovereenkomsten vast:

1. jaarlijkse doelstellingen en resultaatafspraken maken met samenwerkingspartners (streefcijfers, monitoring, knelpunten in de keten)
2. ouderenmishandeling (vaststellen van de werkwijze aanpak ouderenmishandeling)

Naast de realisatie van deze twee uitvoeringsovereenkomsten wordt in 2012 samen met de stuurgroep zorgketen huiselijk geweld gewerkt aan het verbeteren van de ketensamenwerking aan de hand van de aandachtspunten en verbetervoorstellen vanuit het onderzoek van Bureau Beke naar de effectiviteit van de ketenaanpak.

In de handreiking van de VNG (november 2011) worden suggesties gedaan om de regiefunctie van de gemeente in de aanpak van huiselijk geweld verder vorm te geven en 'een stap verder te brengen'. Het gaat hierbij om de aansluiting bij de strafrechtelijke keten, afspraken met andere financiers op gebied van huiselijk geweld zoals het zorgkantoor (GGZ en verslavingszorg) en het investeren in het meten van het effect van de aanpak. Ook in de regio Kennemerland zullen we extra investeren in deze punten.

De kosten voor het verbeteren van de ketensamenwerking bedragen € 135.000,=

3.5 Inzet op preventie, vroegsignalering en bewustwording (ambitie 12 t/m 14) (incidentele kosten)

Ook voor 2012 wordt ingezet op preventie, vroegsignalering en bewustwording. Er zijn verschillende trainingen deskundigheidsbevordering huiselijk geweld en kindermishandeling ingekocht bij Bureau Moetd en het project om de signalerende functie van fysiotherapeuten en verloskundigen te verbeteren wordt uitgevoerd door ZONH en medewerkers van het Steunpunt Huiselijk Geweld en Bureau Jeugdzorg. De campagne 'hou het niet voor je, meld huiselijk geweld nu' wordt herhaald.

Deze kosten zijn incidenteel en konden in 2011 gedekt worden vanuit de bijdragen van regiogemeenten. In 2012 worden deze kosten gedekt uit het restant van de specifieke uitkering uit 2010. Dit kan omdat het een specifieke uitkering betreft met terugbetalingsverplichting (zie verder paragraaf 4.1).

De kosten bedragen € 193.400,=

3.6 Aansluiting bij ontwikkelingen (ambitie 16) (incidentele kosten)

De gezamenlijke voorbereidingen in 2010 en 2011 tussen de aanpak huiselijk geweld en de aanpak kindermishandeling (RAAK) worden in 2012 verder voortgezet en geïmplementeerd. Ook de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling draagt bij aan de integratie van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Wet meldcode geeft de gemeente(n) de kans om het veld van organisaties die zich in de totale keten van huiselijk geweld en kindermishandeling bezig houden inzichtelijk te krijgen. In 2011 en 2012 kunnen veel aandachtsfunctionarissen kindermishandeling en huiselijk geweld een specifieke training volgen en veel expertise opbouwen. Vanwege late behandeling door de Kamer zal de Wet Meldcode later inwerking treden dan 1 januari 2012. In 2012 biedt dit ruimte om organisaties verder te faciliteren bij het implementeren van de meldcode en kan de gemeente het netwerk van aandachtsfunctionarissen verder uitbouwen en benutten.

Ook ten aanzien van de ontwikkeling van het Veiligheidshuis wordt in 2012 gezocht naar een betere aansluiting en streven we naar een betere afstemming van processen.

In 2011 hebben Jeugdriagg en de Vrije Universiteit een aanvraag gedaan bij ZonMW om een Academische Werkplaats Kindermishandeling (AWK) uit te voeren. Binnen deze academische werkplaats wordt een brug geslagen tussen wetenschap, beleid en uitvoering/praktijk. Er wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit van bestaande behandelmethoden en er wordt een multidisciplinair centrum aanpak kindermishandeling opgericht.

De huidige aanpak van kindermishandeling is niet goed genoeg. In de huidige ketensamenwerking raken we soms het zicht op kinderen en gezinnen kwijt omdat iedere instantie gericht is op een onderdeel van de keten en niemand verantwoordelijk is voor het geheel. Er wordt wel overlegd tussen de verschillende instanties, maar we werken na elkaar of naast elkaar, waarbij ieder zijn eigen werkwijze, protocollen en doorlooptijden heeft. Dat kan sneller en beter. Geïnspireerd door de aanpak van kindermishandeling in de Verenigde Staten door de Child Advocacy Centers (CAC's) is de ambitie in Zuid Kennemerland om naar het model van de CAC's een multidisciplinair centrum aanpak kindermishandeling op te zetten. Het einddoel is een MDC-K waarin medewerkers uit de jeugdzorg en de jeugd-GGZ, ziekenhuizen, politie en justitie met veel inzet en deskundigheid op het gebied van kindermishandeling in één gebouw met elkaar samen werken. Het team/de teams die hier werken zijn bij elkaar gebracht om één gemeenschappelijk doel te bereiken vanuit een gedeelde visie over de aanpak. De verschillende teamleden vullen elkaar aan en bereiken samen meer dan de som der delen: T E A M, (Together Everyone Achieves More). Samenwerking staat centraal bij het functioneren van het team.

Vanuit de regiefunctie van de gemeente Haarlem op onder andere de aanpak van huiselijk geweld wordt dit initiatief ondersteund en gefaciliteerd.

In 2012 wordt:

- het netwerk aandachtsfunctionarissen kindermishandeling en huiselijk geweld verder uitgebouwd;
- organisaties gefaciliteerd bij de implementatie van de Wet meldcode
- de aansluiting en afstemming tussen de 2 frontoffices in de aanpak van huiselijk geweld (Steunpunt Huiselijk Geweld) en kindermishandeling (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) verder vormgegeven.
- Processen en overleggen huiselijk geweld binnen het Veiligheidshuis verbeterd
- Het initiatief van de Academische Werkplaats Kindermishandeling ondersteund en gefaciliteerd.

De kosten bedragen € 40.000,=

4. Financiën

4.1 Restant 2010 SU Vrouwenopvang in 2012

Het restant van € 384.396,= is afkomstig uit de Specifieke Uitkering Vrouwenopvang vanuit het Rijk hetgeen inhoudt dat dit bedrag terug zal moeten worden betaald wanneer er geen bestemming voor is op het beleidsterrein huiselijk geweld. Deze Specifieke Uitkering staat op de balans totdat het hele bedrag is uitgegeven danwel is terugbetaald is aan het Rijk. Het Ministerie van VWS en BZK zijn beide akkoord met het uitgeven van deze middelen in 2012 mits besteed aan hetzelfde doel als waarvoor oorspronkelijk bestemd.

4.2 Investering in ouderenmishandeling

Het budget ouderenmishandeling uit de september circulaire 2011 is bij de tweede bestuursrapportage 2011 toegevoegd aan de reserve budgetoverheveling, zodat de middelen in 2012 kunnen worden besteed. Bij de eerste bestuursrapportage 2012 wordt verzocht om deze middelen ad. € 164.000,= te onttrekken uit de reserve budgetoverheveling (zie begrotingswijziging).

4.3 Stelselonderzoek vrouwenopvang

In 2010 en 2011 heeft de Commissie De Jong onderzoek gedaan naar het stelsel van vrouwenopvang en de verdeling van middelen. De uitkomst van dit onderzoek kan leiden tot een andere verdeling van middelen vrouwenopvang. Er is mogelijk sprake van dat de middelen vrouwenopvang niet meer per centrumgemeente maar per gemeente verstrekt gaan worden. De staatssecretaris van VWS heeft nog niet in detail naar de Kamer gereageerd op het advies van commissie De Jong. Pas als dit is gebeurd, komt er duidelijkheid over de hoogte van de Decentralisatie-Uitkering (hoger of lager) en over mogelijke prestatieafspraken op het terrein van vrouwenopvang en huiselijk geweld.

4.4 Regiobijdragen

In 2012 vindt op het terrein van huiselijk geweld een bezuiniging van € 52.000 op de gemeentebegroting van Haarlem plaats. Dit bedrag was bestemd als Haarlemse bijdrage aan het regionale beleid huiselijk geweld. Om niet te snijden in de structurele voorzieningen, heeft de gemeente Haarlem besloten om te bezuinigen in de vrije ruimte (minste pijn) namelijk op het gebied van preventie, vroegsignalering en bewustwording. Voor 2012 zijn vanwege deze bezuiniging voor de regiogemeenten geen bijdragen geraamd. Vanwege het restant van de specifieke uitkering uit 2010 kunnen de activiteiten van preventie, bewustwording en vroegsignalering in 2012 nog uitgevoerd worden.

4.5 Uittreding Castricum

De gemeente Castricum heeft bij het Rijk een verzoek gedaan om uit te treden uit de regio horend bij centrumgemeente voor Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang Haarlem en toe te treden tot de regio horend bij de gemeente Alkmaar. Dit verzoek heeft de gemeente Castricum gedaan omdat zij meer op de regio horend bij Alkmaar (Noord-Kennemerland) gericht zijn. Het Rijk heeft de uittreding van Castricum toegekend maar Haarlem moet dit nog wel accorderen. Voor vrouwenopvang betekent de uittreding dat de gemeente Haarlem een lager bedrag aan decentralisatie-uitkering ontvangt ad € 94.112,= (percentage o.b.v. inwonertal gemeente Castricum). Omdat het bedrag van deze uittreding niet in verhouding staat tot het geleverde aanbod voor de inwoners van Castricum, wordt overleg gevoerd met de gemeenten Castricum en Alkmaar.

4.6 Begroting 2012 en 2013

In de begroting 2012 is het tekort van € 107.000 niet gerepareerd. Voor 2012 kan dit tekort financieel worden opgevangen vanuit het restant Specifieke Uitkering Vrouwenopvang 2010, maar voor 2013 betekent dit een knelpunt dat in de begroting 2013 meegenomen dient te worden.

4.2 Overzicht financiën 2011 en 2012

Inkomsten			Uitgaven			
	2011	2012		2011	2012	
Bijdrage rijk Loving Me Loving You	25.000	-	Preventie	Loving me Loving You	50.000	-
Bijdrage regiogemeenten (incl boekhoudkundige fout)	50.000	-		Eervol geweldloos	25.000	-
Bijdrage Haarlem (gemeentebegroting)	58.493	-		Preventie-activiteiten		60.000
				<i>Subtotaal</i>	<i>75.000</i>	<i>60.000</i>
			Bewustwording en vroegsignalering	Bewustwordingscampagne	34.000	-
				Herhaling bewustwordingscampagne	26.666	10.000
				Deskundigheidsbevordering	136.180	123.400
				<i>Subtotaal</i>	<i>196.846</i>	<i>133.400</i>
Restant 2010 Specifieke Uitkering VrouwenOpvang *	18.421	384.397	Ketensamenwerking	Verbetering ketensamenwerking		135.000
Decentralisatie-uitkering VrouwenOpvang **	2.141.204	2.103.462		Klanttevredenheidsonderzoek bureau Beke	41.250	-
				Aansluiting ontwikkelingen (RAAK, Meldcode, Veiligheidshuis)	13.000	40.000
Beschermd en weerbaar impuls meldcode	62.275	-		<i>Subtotaal</i>	<i>54.250</i>	<i>175.000</i>
Impuls ouderenmishandeling ***		164.000	SHG	frontoffice, WTH, casusoverleggen etc	605.625	613.607
				Versterking aanpak ouderenmishandeling	-	156.928
				<i>Subtotaal</i>	<i>605.625</i>	<i>770.535</i>
			Blijf Groep	25 units, Aware en noodbed	1.300.038	1.330.589
Ondersteunende Begeleiding psychosociaal	145.000	153.068		Ondersteunende begeleiding psychosociaal	145.000	148.408
				Tolkendienst	-	33.660
				Crisisplaats Alkmaar	60.000	-
				Plan van aanpak vrouwenopvang	7.500	
				Uitbreiding extra plaats Haarlem	12.500	53.938
				<i>subtotaal</i>	<i>1.525.038</i>	<i>1.566.595</i>
			Vrouwenopvang	bijdrage crisisopvang Alkmaar	-	60.000
			Reclassering, facturen	hulpverlening ihkv huisverbod	20.891	40.000
				Uitbreiding aantal huisverboden	-	
			Via afdeling JOS	tiernermoeders	22.743	
Totaal	2.500.393	2.804.927			2.500.393	2.805.530

Verschil inkomsten/uitgaven 2011	-
Verschil inkomsten/uitgaven 2012	603-

* balanspost 2011 vanuit restant specifieke uitkering 2010

** Decentralisatie Uitkering VrouwenOpvang 2012 (zoals in begroting 2012)

**** septembercirculaire 2011: overgeheveld naar 2012 bij BERAP 2011/II

Bijlage I Stand van zaken ambities
Bijlage II Basisfuncties Steunpunt Huiselijk Geweld nieuwe stijl
Bijlage III Subsidieaanvraag Kontext voor SHG Kennemerland 2012
Bijlage IV Subsidieaanvraag Blijf Groep vrouwenopvang 2012

Bijlage I Stand van zaken ambities meerjarig beleid

In de tabel hieronder wordt kort weergegeven wat per ambitie de stand van zaken is met eventuele opmerkingen.

Ambities meerjarig beleid	Stand van zaken	Opmerkingen
1. Uitbreiding professionele bemensing van het SGH Kennemerland naar 8 uur per werkdag	Gerealiseerd per 1 september 2010	
2. Realiseren van gegevensuitwisseling tussen het SHG Kennemerland en de politie	Gerealiseerd per 1 september 2009	
3. Invoeren van regie op casusniveau van alle signalen van huiselijk geweld vanaf 2010 door het SHG Kennemerland	Gerealiseerd per 1 juli 2011	De uitvoerder van het SHG nieuwe stijl (Kontext/Meerwaarde/SMD) is vanaf 1 juli 2011 met de gevraagde dienstverlening gestart. Onderdeel van de dienstverlening is het uitvoeren van de regie op casusniveau van 150 cases.
4. Samenvoegen van de functie van SHG Kennemerland en van Crisisinterventie en Casemanagement in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod in één organisatie m.i.v. 2010	Gerealiseerd per 1 juli 2011	
5: Bekostiging van uitbreiding van het gebruik van het huisverbod en van uitbreiding van het vergroten van het aantal preventief opgelegde huisverboden	Nog niet gerealiseerd	Het aantal opgelegde huisverboden liep vanaf de invoering in 2009 achter bij de verwachting. Het instrument huisverbod wordt ingezet door de politie. Door gesprekken met de politie en het invoeren van diverse maatregelen is de verwachting dat het aantal opgelegde huisverboden verder stijgt. In juni, juli en augustus 2011 was deze lijn zichtbaar.
6. Vereenvoudiging toegang vrouwenopvang	Gerealiseerd	Door afspraken te maken met politie en Steunpunt Huiselijk Geweld over de plaatsing in de vrouwenopvang (met name de noodbedvoorziening).
7. Knelpunt van een bezettingsgraad van meer dan 95% bij de vrouwenopvang oplossen in combinatie met de ambitie van een heldere financieringsstructuur (ambitie 8)	Nog niet gerealiseerd	De bezettingsgraad blijft zeer hoog (> 95 %) en zal door (beperkte) uitbreiding van het aantal plaatsen niet afnemen. Uitbreiding is een lange-termijn-oplossing. Om de bezettingsgraad op korte termijn niet nog meer te laten stijgen is in 2010 en 2011 ook extra ingezet op: <ul style="list-style-type: none">- overleg met woningbouwcorporaties om mogelijkheid uitstroom/doorstroom te vergroten;- uitbreiding aantal aansluitingen AWARE ("noodknop") waardoor mensen thuis kunnen blijven wonen (minder instroom);- extra aandacht door de Vrouwenopvang aan risicotaxatie (alleen residentieel opnemen als er echt gevaar is dat niet ambulantly opgelost kan worden).
8. Komen tot een kostprijsberekening voor de vrouwenopvang	Gerealiseerd	
9. Gebaseerd op de nieuwe kostprijsberekening maken van nieuwe prestatieafspraken met Blijf Groep en	In uitvoering	Zie ambitie 7.

vergroting van het aantal beschikbare plaatsen vrouwenopvang voor de regio Kennemerland		
10. Zicht krijgen op de prestatieafspraken tussen gemeenten en Slachtofferhulp en eventueel op lokaal niveau maken van nieuwe afspraken	Gerealiseerd	
11. Zicht krijgen op de prestatieafspraken tussen gemeenten en overige instanties waarmee de gemeente een subsidierelatie heeft en eventueel op lokaal niveau maken van nieuwe afspraken	Gerealiseerd	
12. Uitbreiding van de deskundigheidsbevordering ten aanzien van signalering van huiselijk geweld. In deze deskundigheidsbevordering prioriteit geven aan: huisartsen en artsen/verpleegkundigen en medewerkers op de spoedeisende hulp ziekenhuizen, medewerkers verslavingszorg en medewerkers betrokken bij ouderen	In uitvoering	Vanaf eind 2010 en verder doorlopend in 2011 wordt deskundigheidsbevordering huiselijk geweld gegeven door middel van voorlichting (aan huisartsen, verloskundigen en fysiotherapeuten) en door middel van trainingen (overige groepen professionals zoals onderwijs, welzijn, kinderopvang, verslavingszorg, GGZ etc).
13: Ondersteuning van de landelijke campagne 'nu is het genoeg' in de regiogemeenten (ontwikkeling campagnemateriaal en het faciliteren van de campagne)	In uitvoering	13 april 2011 is de nieuwe regionale bewustwordingscampagne in de regio Kennemerland verspreid /onder de aandacht gebracht. Eind 2011 zal de postercampagne nogmaals herhaald worden.
14. Mogelijk maken van de preventieprogramma's 'Loving me, loving you' en 'Van huis uit/Tulpenveld' door een regionale projectaanvraag op te stellen	In uitvoering	Beide programma's zijn in 2010 gestart en lopen door in 2011.
15. Samenvoeging van bestaande convenanten tot één convenant voor alle ketenpartners in de hulpverlening over zowel de taken, rolverdeling en samenwerking als over de registratie en monitoring en gegevensuitwisseling per 1 januari 2010	Gerealiseerd	
16. Aansluiting houden bij de ontwikkeling van de aanpak kindermishandeling en de rol voor de gecombineerde functie van SHG Kennemerland en crisisinterventie/casemanagement als spin in het web bij huiselijk geweldzaken. Het streven is om dubbelingen te voorkomen	In uitvoering	Met de aanpak kindermishandeling worden de volgende zaken gemeenschappelijk voorbereid: - netwerk aandachtsfunctionarissen kindermishandeling/huiselijk geweld (in ontwikkeling) - gezamenlijke deskundigheidsbevordering van deze aandachtsfunctionarissen (vanaf november 2011) - invoering van de meldcode km/hg in 2011 (in ontwikkeling)
17. Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek in 2011	In uitvoering	Het klanttevredenheidsonderzoek wordt eind 2011 uitgevoerd in combinatie met een onderzoek naar de effectiviteit van de ketenaanpak huiselijk geweld (Bureau Beke)

Bijlage II

Basisfuncties Steunpunt Huiselijk Geweld Kennemerland (nieuwe stijl)

Functie 1: Frontoffice en 24-uurs bereikbaarheid

Het SHG Kennemerland moet voor iedereen vindbaar en toegankelijk zijn. Dat geldt voor bereikbaarheid per telefoon, via internet, e-mail en post. Iedereen, zowel publiek als professionals in zorg, welzijn, onderwijs en vrijwilligers in culturele en sportorganisaties zou het SHG moeten kennen.

Verreweg de meeste mensen zoeken contact met het SHG op werkdagen en onder kantooruren maar er zijn ook 'klanten' die 's avonds contact op willen nemen zoals vrijwilligers of getuigen van huiselijk geweld. Als deze groep al buiten kantooruren belt, is dat over het algemeen op werkdagen 's avonds en niet of nauwelijks in het weekend of 's nachts.

Naast de bereikbaarheid speelt ook de deskundigheid van de medewerkers van het SHG een rol binnen deze functie. Binnen het SHG moet de expertise aanwezig zijn om de functie van frontoffice uit te kunnen voeren (kennis en vaardigheden). Dit betekent dat de steunpuntmedewerkers problematiek van huiselijk geweld in elke verschijningsvorm moeten kennen en kunnen signaleren, dat ze moeten weten welke bronnen ze moeten aanboren voor informatie en consultatie en dat ze beschikken over de vaardigheden om aard en ernst van de problematiek vast te stellen en bespreekbaar te maken. De steunpuntmedewerkers beschikken over kennis van de sociale kaart huiselijk geweld.

24-uurs bereikbaarheid met professionele bemensing in ieder geval tijdens kantooruren is een eis t.a.v. de dienstverlening Steunpunt Huiselijk Geweld nieuwe stijl. De wijze waarop deze bereikbaarheid wordt vormgegeven kan echter op verschillende manieren. Daarom wordt in dit document aan de uitvoerder van het Steunpunt Huiselijk Geweld nieuwe stijl gevraagd om te werken met verschillende varianten inclusief kostenopgave.

SHG nieuwe stijl

- 24-uurs bereikbaarheid
- professionele bemensing in ieder geval tijdens kantooruren en bij voorkeur in de avonduren op werkdagen
- aantoonbare deskundigheid en professionaliteit steunpuntmedewerkers (kennis en vaardigheden)

Functie 2: Registratie van huiselijk geweld

De gemeenten vinden een goede registratie van huiselijk geweld belangrijk en vinden registratie- en signalering van knelpunten een belangrijke functie van het SHG.

Cijfermatige en inhoudelijke rapportage halfjaarlijks. Op basis van de ontwikkeling van de basisset gegevens door het Ministerie van VWS kan de vraag om gegevens/registratie nog aangepast worden. In de bijlage de aan het SHG gevraagde informatie.

SHG nieuwe stijl

- Registratie van huiselijk geweld: vraagzijde, gebruik en aanbod
- Signalering van knelpunten in aanpak van huiselijk geweld

Functie 3: Procescoördinatie

Het steunpunt heeft de functie om ervoor te zorgen dat, indien nodig, een melding van huiselijk geweld wordt ingebracht in het overleg van de (uitvoerende) ketenpartners, zodat de zorgverlening – al dan niet met spoed – kan worden gestart.

Met andere woorden: het SHG is er voor verantwoordelijk dat het hulpverleningsproces, van bij het steunpunt gemelde incidenten met huiselijk geweld, wordt gestart. Het Steunpunt Huiselijk Geweld Kennemerland zorgt voor de trajectbegeleiding van bij het SHG gemelde incidenten huiselijk geweld

door de vraag te verhelderen, betrokkenen te motiveren tot hulpverlening en te verwijzen naar instellingen in de backoffice door middel van een ‘warme’ overdracht en de voortgang van hulpverlening te coördineren en te monitoren.

In de praktijk vervult het steunpunt deze functie door de cases in te brengen in de zorgcasusoverleggen huiselijk geweld:

- Voorzitterschap van de subregionale zorgcasusoverleggen huiselijk geweld (Zuid-Kennemerland, Midden-Kennemerland en Haarlemmermeer)
- Deelname aan het Justitieel Casus Overleg huiselijk geweld in het Veiligheidshuis Kennemerland
- Onderhouden van de consultatienetwerken ouderenmishandeling

In het voorstel voor de basisfuncties SHG van de VNG heeft het steunpunt een rol in de bewaking van het nakomen van de gemaakte afspraken op ketenniveau. Het steunpunt volgt de ontwikkeling van (de kwaliteit van) de werkprocessen in de keten en doet, voor zover noodzakelijk, voorstellen voor het verbeteren en/of aanpassen daarvan. In Kennemerland heeft het SHG Kennemerland een rol in het volgen van ontwikkeling van de werkprocessen, signalering van knelpunten en het doen van voorstellen ter verbetering van de werkprocessen en de aanpak van huiselijk geweld in zijn geheel. Het sturen op de ketenafspraken en de bewaking van het nakomen van de afspraken gebeurt in de stuurgroep huiselijk geweld.

Stuurgroep zorgketen huiselijk geweld Kennemerland

In de stuurgroep zijn de samenwerkingspartners huiselijk geweld vertegenwoordigd. Deze komt onder voorzitterschap van de gemeente Haarlem (Stadszaken/Wonen, Welzijn, gezondheid en Zorg) in ieder geval 3x per jaar bijeen en bespreekt de voortgang in de aanpak van de zorgketen van huiselijk geweld. Daarnaast stellen de samenwerkingspartners in de stuurgroep de jaarlijkse doelstellingen en resultaatafspraken (zowel kwalitatief als kwantitatief) voor de hulpverleningsketen vast. De onderwerpen op de agenda van de stuurgroep zorgketen huiselijk geweld richten zich op het bespreken van de voortgang in de aanpak van huiselijk geweld in de regio Kennemerland, op de samenwerking tussen frontoffice- en backoffice-organisaties, op beleidssignalen die voortkomen uit het casusoverleg(gen) en uit het netwerk huiselijk geweld, op het functioneren van het convenant en op andere zaken die noodzakelijk zijn om huiselijk geweld in de regio te verminderen.

SHG nieuwe stijl

- Voorzitterschap van de subregionale zorgcasusoverleggen huiselijk geweld (Zuid-Kennemerland, Midden-Kennemerland en Haarlemmermeer)
- Deelname aan het Justitieel Casus Overleg (JCO) huiselijk geweld in het Veiligheidshuis Kennemerland
- Onderhouden van de consultatienetwerken ouderenmishandeling
- Signalerings- en adviesfunctie t.a.v. een goed functionerende, sluitende ketenaanpak huiselijk geweld.
- Schakel tussen beleid en uitvoering

Functie 4: Casemanagement

Casemanagement is op zichzelf niet een omstreden functie, maar in lijn met de mening van de VNG achten de gemeenten in de regio Kennemerland dat regie op casusniveau (oftewel zorgcoördinatie oftewel casemanagement) na uitingen van huiselijk geweld niet altijd door het SHG ter hand moet worden genomen.

In de regio Kennemerland is de afstemming van de strafrechtketen en de zorgketen ondergebracht bij het Veiligheidshuis Kennemerland met het Steunpunt Huiselijk Geweld Kennemerland als linking pin. In situaties waarbij meerdere zorg- en hulpverlenende instellingen betrokken bij één gezin, waar zich (ook) incidenten met huiselijk geweld hebben voorgedaan, is het zeer aan te raden een casemanager aan te stellen die er op casusniveau voor zorgt dat de zorg- en hulpverlening gecoördineerd en vanuit één consistente systeemgerichte benadering tot stand komt. De regie op casusniveau is niet bij één

vaste samenwerkingspartner belegd, maar kan per situatie/casus verschillen. Tijdens de bespreking van de cases in de casusoverleggen huiselijk geweld (zowel zorg als justitieel) moet samen met ketenpartners afspraken over casemanagement gemaakt worden zodat voor alle partijen helder is wie indien nodig de regie op casusniveau voert.

SHG nieuwe stijl

- o Basis 150 trajecten casemanagement door SHG
- o Kosten per traject
- o Activiteiten en resultaten casemanagement inzichtelijk maken

Functie 5: op preventie gerichte informatie en voorlichting

Het geven van op preventie gerichte informatie en voorlichting, waaronder ook publieksvoorlichting, in samenhang met landelijke campagnes. Daarnaast wordt van het SHG gevraagd om de website en het telefoonnummer in stand te houden en voor de website ook het contentbeheer uit te voeren.

Website: www.meldhuiselijkgeweld.nu of www.meldhuiselijkgeweld.nl

Telefoonnummer: 023 – 547 29 99 of 0900-1262626

Functie 6: Advies

Het steunpunt is verantwoordelijk voor het geven van advies aan slachtoffers, daders, familieleden/betrokkenen en andere burgers en advies na consultatie ten behoeve van professionals in het werkveld van het huiselijk geweld.

Functie 7: Deskundigheidsbevordering

Het steunpunt is verantwoordelijk voor het signaleren van de behoefte aan deskundigheidsbevordering en het (doen) organiseren van na- en bijscholing aan professionals in het werkveld van huiselijk geweld. Het ontwikkelen van na- en bijscholingstrajecten en het geven van de cursussen is niet een taak van het SHG, maar uitgaande van de expertise van medewerkers van het steunpunt, kan het SHG (tegen kostprijs) wel trainingen, bij- en nascholing en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden. Van het SHG wordt gevraagd hierover af te stemmen met centrumgemeente Haarlem zodat er geen overlap zit in de initiatieven deskundigheidsbevordering die vanuit de regionaal vastgestelde beleidsambities worden uitgevoerd.

Bijlage: behoefte aan registratiegegevens door SHG

Basisgegevens

1. Totaal aantal casuscontacten (unieke cliënten van het SHG) in een jaar
 - a. Aantal aanmeldingen van 01/01 tot en met 31/12
 - b. Aantal afsluitingen van 01/01 tot en met 31/12
 - c. Van aantal afsluitingen: % reden einde, %verwijzingen
2. Van totaal aantal casuscontacten: aantal per organisatie/sector waar naartoe doorverwezen (tabel)
3. Aantal herhaalde contacten
4. Aantal unieke cliënten: slachtoffers uitgesplitst naar M/V, gemeente (regio Kennemerland uitsplitsen en buiten regio), leeftijdscategorieën, geboorteland (?)
5. Aanmeldingswijzen: aantal cliënten aangemeld per organisatie/sector
6. Aantal cliënten per verwijzer (tabel)
7. Waar vindt het geweld plaats (tabel met aantallen per gemeente) Betreft dit dan aantallen unieke cliënten per gemeente?

Geweldssituatie

8. Soort geweld: aantallen of percentages
9. Top 3 van de meest voorkomende problemen
10. Aantal contacten waar kinderen aanwezig zijn
 - a. Percentage van deze contacten met kinderen waarbij het AMK op de hoogte is
11. Aantal contacten waar politie bij betrokken is
 - a. Percentage aangifte
 - b. Percentage melding

Casus

12. Aantal contacten uitgesplitst naar
 - a. Bureau
 - b. Spreekuur
 - c. Telefonisch
 - d. Huisbezoek
13. Monitoring na 3 weken: aantal cliënten op jaarbasis uitgesplitst naar status hulpverlening
14. Monitoring na 4 mnd: aantal cliënten op jaarbasis
 - a. Aantal geweld gestopt
 - b. Aantal waarbij actie noodzakelijk
15. Doorlooptijden cases (gemiddelde?)

Informatie casusoverleggen

16. Aantal cases besproken op jaarbasis
17. Soort geweld
18. Informatie over waarom in casusoverleg besproken (complexe problematiek, ingebracht door deelnemer en nog niet bekend bij SHG etc.)
19. Resultaat van de overleggen, uitgesplitst naar categorieën